

[Indenrigs- og boligministeren.]

Kolding ligger hovedstaden langt, langt tilbage på dette område. En af de måder, hvorpå vi kunne interessere hovedstaden i højere grad for at være med her, er at gennemføre det forslag, som jeg for nogen tid siden fremsatte om en udligning mellem hovedstadskommunerne af de tilskud, som de sætter i social-filantropisk byggeri, og jeg håber, at det skal lykkes os at blive enige om dette forslag.

Forslaget, som socialdemokratiet har stillet, indeholder dernæst nogle bestemmelser om kommunernes andel i huslejetilskuddene til børnerige familier. Det er naturligvis rigtigt, at der mange steder i landet har vist sig en hel del tilbageholdenhed med hensyn til anvendelsen af reglerne om støtte til tobørnsfamilier, men når man tager i betragtning, at tobørnsbestemmelsen betyder en meget radikal udvidelse af de hidtil gældende regler, så er det dog overraskende at se, at et stort antal kommuner allerede har sat disse bestemmelser i kraft. Det er min opfattelse, at efterhånden som reglerne bliver indarbejdet, vil endnu flere kommuner i fremtiden gå over til de nye regler; ellers bliver det nødvendigt, at staten fremmer dette ved yderligere incitamenter.

Lovforslaget er jo af den karakter, at det forudsætter, at staten, når en kommune har påtaget sig udgiften til tilskud til børnerige familier indtil en vis størrelse, overtager resten af finansieringen. Det er altså statskassen, der tages sigte på fra forslagsstillerens side, og det er jo også naturligt, når man ikke mener, at kommunen skal betale, eller at den borger, der nyder fordelene, skal betale, at man så mener, at staten må betale, men jeg synes, man skal vente. Man skal prøve at bremse den skæve byrdefordeling mellem stat og kommune, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at vi i løbet af et års tid er godt i gang med at gennemføre en opretning af de mange mærkværdige forhold, som efterhånden har sneget sig ind i fordelingen af byrderne mellem stat og kommune. Det er et bed, det er værd at luge i, og jeg tror, at den høje rigsdag vil få lejlighed til et sådant lugearbejde inden så forfærdelig lang tid, formentlig i forbindelse med hele spørgsmålet om den fremtidige skattelovgivnings udformning.

Det andet forslag, som nu er stillet, går ud på en forlængelse på 10 år af de rente- og afdragsbestemmelser, som vi indrømmede en del af statslånsbyggeriet i perioden fra 30. maj 1940 til 30. marts 1942. Den ærede ordfører siger, at ophør af disse 10-

årige lempelser i mange tilfælde ville medføre en husleje-forhøjelse på 25—30 pct. Nu drejer det sig formentlig om ejendomme, der udlejes til priser på 11, 12 eller 13 kr. pr. m². Selv udsigten til en forhøjelse på 25—30 pct. anser jeg ikke for katastrofal, når den ikke bringer huslejen højere op, end tilfældet vil blive i disse ejendomme. Jeg synes, det er en betænkelig sag uden videre at fravige 10 års bestemmelsen. Det peger i retning af, at når de 20 år er gået, som gælder for langt den største del af nybyggeriet, er der skabt et præcedens for, at 20 år kan man heller ikke regne med, det kan godt blive udvidet til 25 eller 30 år. På et eller andet tidspunkt må man vel ophæve rentelepelsenerne og sørge for, at en mere normal tilstand kommer til at indtræde. Jeg advarer derfor imod at følge den tankegang, som forslaget bygger på.

Jeg vil iøvrigt sige, at når vi ser, med hvilken iver man drøfter spørgsmålet om udjævningen af huslejeniveauet, så forekommer det mig noget inkonsekvent, hvis man nu, når det drejer sig om en husleje, der er så lav pr. m² som den, der her er tale om, viger tilbage for at give den forhøjelse, som dog i ingen henseende bevirker, at disse huslejer bringes blot tilnærmelsesvis op på den husleje, som nybyggeriet i vore dage kræver. Men iøvrigt er det et spørgsmål, der kan underkastes en saglig overvejelse. Ligesom man naturligvis ikke kan påstå, at der ikke i den boligmasse, der her er tale om, kan forekomme eksorbitante leje-forhøjelser, hvis rentelepelsen bortfalder, kan det heller ikke bestrides, at en adgang til at tage stilling fra sag til sag med hensyn til, om rentelepelsen bør ophæves eller ej, vil muliggøre, at vi kan komme den tankegang, som dette lovforslag bygger på, noget i møde.

Jeg skal slutte de bemærkninger, jeg har villet gøre til de foreliggende forslag, med at sige, at jeg håber, at vi, når vi når til forhandling i udvalget om de problemer, som de rejser, vil få lejlighed til at konfrontere dem med andre problemer, som formentlig allerede foreligger i det samme folketingsudvalg, så vi virkelig kan nå frem til det balancepunkt imellem det sociale byggeri og det private byggeri, som muliggør, at byggekraftene kan blive udnyttet fuldtud.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ingvard Dahl): Den højtærede indenrigs- og boligminister gav i slutningen af sin tale udtryk for håbet om, at vi kunne finde det rigtige balancepunkt, når nu også dette forslag